

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijski [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 17.

V Ljubljani, v ponedeljek 21. januarja 1895.

Letnik XXIII.

Potreba prenaredbe domovinskega zakona iz l. 1863.

(Utemeljeval v deželni zbor posl. Povše.)

(Konec.)

Naj navedem v podkrepljenje teh besed zopet uradne izkazane številke, katere prav jasno govorijo za potrebo prenaredbe domovinske pravice, ker taki odnosi so prekrivični in glasno kličejo po prenaredbi.

Nahajajo se med 100 prebivalci: na Dunaju 65 ptujih, domovno neopravičenih in le 35 domačinov, v Dun. Novomestu 75 ptujih in le 25 domačinov, v Lincu 73 ptujih in le 27 domačinov, v Steyer-u 78 ptujih in le 22 domačinov, v Solnogradu 70 ptujih in le 30 domačinov, v Gradcu 78 ptujih in le 22 domačinov, v Mariboru 86 ptujih in le 14 domačinov, v Celju 61 ptujih in le 39 domačinov, v Ptuju 78 ptujih in le 22 domačinov, v Celovcu 72 ptujih in le 28 domačinov, v Ljubljani 76 ptujih in le 24 domačinov, v Trstu 55 ptujih in le 15 domačinov, v Inomestu 72 ptujih in le 28 domačinov, v Pragi 75 ptujih in le 25 domačinov, v Brnu 69 ptujih in le 31 domačinov, v Olumcu 80 ptujih in le 20 domačinov, v Lvovu 46 ptujih in le 54 domačinov, v Krakovu 60 ptujih in le 40 domačinov, v Crnovicah 50 ptujih in le 50 domačinov. In ne dokaj boljše razmere izkazujejo številke, sešete za cele dežele.

Tako odpade na 1000 prebivalcev v Nižji Avstriji 123 ptujcev, na Stajerskem 100, na Koroškem 79, na Kranjskem 27, na Tržaškem 89, na Goriškem 21, v Istri 18, na Češkem 92, v Galiciji 19, v Bukovini 18, v Dalmaciji 6 ptujcev.

Te številke pa kažejo tudi, da na Kranjskem, Goriškem, Dalmaciji, Istri, Galiciji ni dokaj kruha najti, zato le pičlo število ptujcev, pač pa se sme sklepati, da marsikak našinec išče kruha v tujini, kdor ga izkoristijo ter ko onemore, vrnejo nam nazaj. Če je katera dežela, je gotovo naša, ki ima pričakovati olajšav od novega domovinskega zakona, po katerem bo poštenemu človeku mogoče pridobiti si domovinsko pravico v tujini, v kateri se je naselil, s tem pa se bo zdatno znižalo breme za oskrbovanje revežev v premnogh ubogih naših kmetijskih občinah. Po novem zakonu naj je slehern pošten državljani, ki biva 5 let v kaki občini in se tam preživi pošteno ter davek odrajuje, opravičen doseči v tej občini svojo domovno pravico; delavci, ki ne plačujejo nikakega davka pa pridobe domovno pravico, ako so 10 let v tej občini pošteno živeli.

Važno je v tem načrtu, da zamore ne le posameznik, ampak tudi rojstna občina, v katero pripada dotični državljani, zahtevati od one občine, v kateri je njihov rojak preživil določeno dobo let, da mora dotičnika sprejeti za svojega občana. Prav ta določba je velike važnosti in pomena za nas, odkoder toliko našincev hodi v Trst, ki pa trdovratno, kakor je dokazano, zavrača prošnjo naših tam tudi 20 in več let živečih in delujočih ljudi, če so tudi davkoplačevalci in najrednejši ljudje. Po tem paragrafu pa bodo naše občine zamogle po pretečeni dobi kar zahtevati od tržaške občine, da podeli tem našincem ondotno domovno pravico.

Sicer pa se mora sploh ublažiti to vprašanje priskrbljanja ubožcev z izvršitvijo socialnih reform.

Ze dosedaj se je nekaj v to svrhu storilo in sicer s tem, da se je vpeljalo zavarovanje proti nezgodam za delavce v tovarnah in obrtnijah. Leta 1889. izplačalo se je ponesrečencem 205.000 gld., l. 1893. že 1.229.432 gld. in koncem l. 1893. uživalo je 8886 delavcev ponesrečencev skupno 660.907 gld. podpore na leto.

Prav tako so bolnišne blagajne izplačale v l. 1893 nad 11 milijonov gold. zbolelim delavcem podpore.

Obe te instituciji morate se popolniti in v dobro delujočim stanovem urediti. Ob enem pa mora država lotiti se po vzgl. Nemčije naloge priskrbovanja za delo onemoglih delavcev, to je starostno priskrbovanje.

Nemčija že več let izvaja to ustanovo, ki stane državo dokaj milijono na leto. Ako hočemo ublažiti pri nas sedajne poč. prežalostne socialne razmere, lotiti se moramo dela in rešiti akutno nastalo socialno vprašanje z modrim, vztrajnim in požrtvovalnim delovanjem in gotovo smem imenovati starostno priskrbovanje delujočih stanov kot najvažnišo socialno zadevo. Ne smem biti preobširen, zato le pristavljam, da prav s tem bi se tudi za one občine, ki bodo nosile težja bremena za priskrbovanje ubožcev, torej za mesta, zamoglo ublažiti to razmerje. Vsekako pa se mora osnovati poseben državni ubožni sklad — oziroma deželni ubožni zaklad, ki bi iz državnega zaklada dobivali podpore v svrhu, da se iz tega zaklada potem vsem onim občinam, katere bi izkazale, da imajo čezmerno breme nositi za ubožce, povrnejo stroški, ki presega maksimalni odstotek naklade v svrhu priskrbovanja za ubožce. Enaki zakladi nahajajo se tudi v drugih državah in gotovo je država dolžna v prvi vrsti skrbeti za svoje uboge državljane.

Mestom torej in občinam, v katerih se nahajajo velike tovarne, rudniki itd., bo se moralo iz takih osrednjih zakladov dajati pomoči v to svrhu in s tem bo tudi za te odstranjeno hudo breme, katero pa bo za ogromno število ubogih kmetijskih občin z novo postavo gotovo znižano.

Konečno bodi mi dovoljeno še na jedno prednost novega načrta opozoriti. Človekoljubje, dandanes moderna beseda, govori za prenaredbo domovinskega zakona. Po sedanjem zakonu dobi nalog priskrbeti ubožca občina, v kateri je ubožec imel svojega očeta rojenega. Nihče se ne spominja več na očeta, nihče ne pozna njegovega sina. Občina sklene, da ubožca pusti dovesti domov in tu mora prosjačiti milosti od ljudi, ki njega ne poznajo in ki ne morejo čutiti zanj tako, kakor za človeka, ki je bil od nekdaj doma znan, priljubljen, pa je vsled nesreče, bolezni opešal, tako da mora iskati usmiljenih src. Kako hudo mora biti onemu ubožcu, ker večinoma mu dajo miloščino, ker morajo, on ne najde njemu naklonjenih src.

Torej tudi iz tega ozira je opravičena določba, da kjer človek deluje in je svoje najboljše moči izrabil, naj tudi vživa svojo domovinsko pravico.

Ker se bo prav v prihodnjem zasedanju odločila usoda, ali bo vladni načrt zakona za prenaredbo domovinske pravice obveljal in ker se tudi proti njemu močno deluje, smatral sem umestno postaviti ta predlog, katerega naj izvoli vis. zbor odobriti in izročiti upravnemu odseku v posvetovanje.

Kranjski deželni zbor.

(V. seja dne 18. jan. 1895.)

(Konec.)

Poslanec dr. vit. Bleiweis tudi izraža željo, da bi dež. odbor predložil jasno in natančno poročilo o novi zgradbi. Svota za režijske troške zdi se mu prenizka ter opozarja na nedostatke pri zgradbi, v prvi vrsti, da med posameznimi oddelki ni primerne zveze, da je mrtvašnica pretesna in da še ni izvršena inkorporacija stavbenega sveta.

Dr. Vošnjak opravičuje dež. odbor, češ, da je storil svojo dolžnost, načrte predložil zdravniškim veščakom, da je inkorporacija stvar mestne občine in da proračun ni prekoračen.

Posl. Grasselli omeni, da so se obravnave gledé inkorporacije vršile in ima to zadevo sedaj vlada v rokah. Dalje vpraša, kaj je deželni odbor ukrenil glede zvišanja plače primariju dr. Slajmerju. Dr. Vošnjak odgovori, da bode dež. odbor stavil v tem oziru svoje predloge. Vdovi okrožnega zdravnika Sallokerja se dovoli 200 gld. pokojnine in 100 gld. uzgojnine.

Prošnja Ane Zelezničar za sirotinsko ustanovo se izroči dež. odboru v rešitev. Deželnemu odboru se naroči, da v prihodnje okrožnim zdravnikom dovoljuje po 400 gld. pokojnine s pogojem, da zdravstvena okrožja prevzemo polovico.

Poslanec Lenarčič v imenu upravnega odseka poroča o samostalnem predlogu posl. Povšeta in tovarišev gledé revizije zemljiško davčnega katastra. Sklene se, da se dež. odboru naroči, naj preskrbi poljudno spisano knjižico o reviziji zemljiško-davčnega katastra, ki naj se razdeli županstvom, da se pouče posestniki o svojih pravicah in potrebnih pritožbah, dalje naj dež. odbor potem županstev poizveduje o previsokih in krivičnih vcevitvah in tarifih, koliko pašnikov se je po pomoti ali nevedoma vpisalo za gozd in da se take parcele po § 13 revizijskega zakona zopet vpišejo v prejšnjo kulturo. Vse te poizvedbe naj dež. odbor izroči v porabo deželni komisiji za revizijo katastra.

S tem je bil dnevni red končan. Prihodnja seja bode v torek dne 22. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarja.

Tirolski in predarlski deželnobramben zakon. Nekateri katoliški poslanci tirolski in predarlski so imeli te dni neko skupno posvetovanje zastran deželnobrambovskega zakona. Kaj so sklenili, se ne vé, a govori se, da nikakor niso voljni prijenjati v tistih stvareh, ki se tičejo nauk katoliške cerkve. V zadevi dvoboja hočejo baje celó adreso skleniti na cesarja. Liberalni časopisi skušajo ta korak osmešiti, češ, da tirolskih kmetov pač malo briga častniški dvoboj in da bi poslanci bolje storili, da se za kaj drugega poganjajo. Trdijo tudi, da konservativci le zato dvoboj skušajo odpraviti, ker je nekaj članov katoliških dijaških društev zgubilo rezervno častništvo, ker se niso hoteli boriti. To pa le kaže, da liberalci nimajo niti pravega pojma o naukih katoliške cerkve. Sicer je pa tako pisanje baš sedaj posebno obsojati, ko se cerkev kliče na pomoč proti anarhizmu. Če višji krogi ne bodo spoštovali vere, kako naj bi jo nižji.

Cesarjeva ročna pisma odstopivšim ogerskim ministrom se močno ločijo od podobnih pisem pri prejšnjih prilikah. V vseh teh pismih se nikjer ne naglašajo zvesto službovanje. Poleg tega vladar tudi ne izreka zahvale nobenemu drugemu ministru kakor Wekerleju, pa še njemu le bolj za zasluge, ki jih ima za napravo ravnotežja v državnem gospodarstvu. Z nobeno besedo se pa ne omenja najglavnejše delo te vlade, cerkvenopolitične reforme. Vidi se torej, da krona popolnoma ne odobruje te politike. Vsa pisma imajo nekako suhoparno obliko in se iz njih lahko posname, da odstopivše ministerstvo ni več imelo zaupanja vladarjevega. To bode vsekako nekako svarilo za Banffyja, da naj ne hodi predaleč po liberalni poti, ako noče, da bode tudi on jo dogospodaril, kakor jo je Wekerle.

Novi ogerski ministerski predsednik bode skušal se nezavisnega narediti od Wekerlovih ožjih pristašev. Te dni je obiskal načelnika narodne stranke Horonszkega in se pogajal z njim, da bi njegova stranka podpirala vladu. Kakšen uspeh je imel ta obisk, se sedaj ne vé. Sicer pa nova vlada v cerkvenih zadevah ne misli tako brezozirno postopati, kakor je Wekerlova. Ministra notranjih stvari in bogočastja sta naglašala pri vsprejemu uradnikov, da se pri izvajanju cerkvenopolitičnih zakonov ne sme prestrogo postopati. Liberalci se menda že bojé porajajoče se katoliške stranke. Če bi prehudo napenjali svoje strune, bi se prebivalstvo tem prej in tem odločneje uprlo liberalnim nameram in si ootreslo liberalni jarem. Tako se pa nadejajo, da se polagoma prebivalstvo privadi novim zakonom.

Novi minister pri kraljevem dvoru. Posrečilo se je ogerskemu ministerskemu predsedniku, da je dobil novega ministra pri kraljevem dvoru. To je baron Josika. Liberalci se ga jako veselé, ker se nadejajo, da bode močno vplival na katoliške člane gospodske zbornice. Baron Josika je v sorodstvu z mnogimi visocimi katoliškimi plemenitaši in predsednik katoliškega statusa na Sedmograškem. Pod Wekerlovo vladu bil je državni tajnik v ministerstvu notranjih stvari. Ko se je začela obravnavati cerkvena politika, je ta tajništvo odložil in se ni udeležil prvi pot v gospodski zbornici glasovanja za civilni zakon. Pri drugem glasovanju je pa prišel in glasoval za vladno predlogo. Vidi se mu torej, da je jako omahljiv katolik. Drugače bi pa ne bil vstopil v liberalno ministerstvo. Pri glasovanjih pa pač utegne nekoliko vplivati na nekatere velikaše, ker v gospodski zbornici je baže več omahljivcev.

Bolgarsko vprašanje. Nekateri ruski listi, posebno taki, ki nimajo nobene zveze z vladu, sedaj močno pišejo proti Bolgariji. Sedaj mahajo že po Cankovu, kakor so poprej po Stambolovu, ker se je izrekel za kneza. Po mnenju teh listov poprej ni mogoča nobena sprava mej Rusi in Bolgari, da se odstrani sedanji knez. Sicer pa zagotavljajo, da Rusija ne bode žrtvovala več nobene kopejke za Bolgare in se tudi za bolgarske stvari ne bode brigala. Dobro je, da ti listi pod carjem Nikolajem nimajo nobenega vpliva. Cankov se tudi ne bode dosti zmenil, kaj pišejo ruski listi o njem. K večjemu mu pisava ruskih listov utegne nekoliko oslabiti simpatije do Rusov. Dosti jih že sedaj nima, ker Rusija ni zadostno podpirala namenov njegovih.

Cerkveni letopis.

Pro sacerdotibus.

Zelo veselo je, da se društvo „Fraternitas Sacerdotum Adoratorum“ jako hitro širi po vseh delih sveta, kajti dolžnosti, katere naklada ta družba svojim udom, so duhovnikom močna podpora pri delovanju za čast božjo, za sv. cerkev, in v boju zoper razna zla sedanjega časa.

Iz statističnega pregleda vidimo, da ima družba že čez 32.000 udov; pretekli mesec december pa je pristopilo zopet 656 udov in sicer dalo je Francosko 222 udov, Avstrijsko 115, Algier 69. Zedinjene države 64, Italija 27, Irsko 10, Kanada 7, Švicarsko 7, Poljsko 7, Belgija 4, Holandija 3, Azija 3, Portugal 1. — Res katoliška fraternitas! Udje pristopajo iz vseh krajev, vseh narodov, vseh jezikov, ter se združujejo v enem središču.

Kranjska ima sedaj 62 udov; od novega leta sta pristopila dva. — Upati smemo, da se bo sedaj, ko se je v naši škofiji ustanovilo vodstvo temu društvu, zdatno pomnožilo število društvenikov. Kdor želi natančneje pojasnil, ali se želi naročiti na glasnik „Eucharistia“, naj se obrne do podpisanega vodje

kateremu naj se pošiljajo odslej tudi libella; vsakemu se bo z veseljem postreglo. Adveniat Regnum Eucharisticum!

J. Flis.

Socijalne stvari.

Pravice in častnost dela.

Spisal kardinal Manning. — Iz angleščine poslovenil J. G.

I. Čast dela.

1. Blagostanje angleške države.

Lord Macaulay nam pripoveduje v svoji „Angleški zgodovini“, da je bilo mesto Leeds že za Karola II. suknarsko mesto; pravi pa, da je smelo voliti poslanca v parlament za Olivaja Cromwella. Imelo je 7.000 prebivalcev. Kupčevalo je s suknom, in primerilo se je, da se dober semenji dan na prostem — na mostu — prodalo suknja nekaj tisoč funtov šterlingov vrednosti, in meščanje so bili zadovoljni s takim semnjem. Najstarejši tedanji meščanje so še pomnili, kdaj se je zidala z opeko prva hiša, ki se jo dolgo imenovali „rudečo bišo“. Pravili so mu, da je še zdaj.

Mislim pa, da danes marsikatera tvrdka v Leedsu sama kupčuje z večjim kapitalom, kakor tedaj celi Leeds. Tedaj je bil Norwich veliko imetnejši, kakor Leeds. Norwich je imel osem ali devetindvajset tisoč prebivalcev. Njegova kupčija je že cvetela. Kakšne razmere so pa danes? Leeds ima dve do tristo tisoč prebivalcev. Steje se med najimenitnejša angleška obrtna mesta, morebiti je prvo svoje vrste. Kako bogat da je Leeds, o tem ravno ne bom ugibal. Postal je šesto ali sedmo veliko angleško mesto. Pa ne samo Leeds se je povzdignil visoko v kupčiji in bogastvu, ampak v isti meri je rastla cela Anglija. Razvila se je njena trgovina, produkcija, delavnost, izurjenost in bogastvo tako, da skoraj verjetno ni. Neki imeniten Francoz, ki pozna dobro trgovinske razmere, poročal je neki francoski kupčijski družbi, da ima Velika Britanija večjo kupčijsko mornarico, kot vse obmorske države celega sveta skupaj, dasi Anglija nima več prebivalcev kot 30 milijonov. Kupčijsko brodogradništvo vseh drugih držav ima vsega skup 6.600.000 ton, kupčijsko brodogradništvo Velike Britanije pa 6.900.000 ton. Kaj je vzrok vsemu temu brezmejnemu blagostanju? Dejal bi morebiti kdo, da kapital. Jaz pravim, ga kaj drugega prej kot kapital, namreč umnost in spretnost. In če bi kdo trdil, da je zadnji vzrok temu umna spretnost, pravim, da je to blagostanje povzročilo nekaj še preje, kot umnost — to je delo; in prištevamo to delu v ožjem pomenu. Prvi povod in vir te bogate trgovine in mogočnosti naše domovine v tem oziru je delo.

2. Kaj je delo?

V neki gotovo vam vsem znani knjigi, izšla je v izdaji „Knjižica koristnih znanostij“ najprej okrog l. 1830, ko so skušali nekateri kratkovidni nevedneži odpraviti poljedelske stroje — in morebiti marsikdo izmed vas še sam pomni to, kar imam v mislih — v tej knjigi torej, imenuje se „Sadovi strojev“ in je izšla drugič kakih deset ali petnajst let pozneje z naslovom „Kapital in delo“, nahaja stavek: „Ko se je svitalo jutro družbi, bilo je delo na nogah in se je gibalo, predno se je kapital vzbudil“. O tem ni dvoma; in zato bi jaz trdil, da je delo vir vse naše mogočnosti. Govorim namreč prav o tem, kakor veste; ne govorim o nravni strani dela, dasiravno bi pozneje rad omenil nekaj malega o tem, ampak govorim o delu, kakor bi to govoril naroden ekonom. Ne bom razkladal, kaj je delo, ampak dokazal bom, da je delo poštena uporaba naših duševnih in telesnih močij nam v prid in v prid našemu bližnjemu. Pravim poštena, zakaj delo, ki ni pošteno, ki je površno, goljufno in sleparsko, ne zdi se mi vredno, da se mu pravi delo.

Pravim uporaba, zakaj če kdo ne rabi svojih močij, če jih ne rabi v pravem pomenu besede, ne more se reči, da dela. Če kdo ne rabi svojih močij pošteno v lasten prid, pravim, da se uničuje in ako jih ne rabi ne v svoj prid in tudi ne v prid svojemu bližnjemu, pravim, da je sebičen. Mislim torej, da sem prav opisal delo: delo je poštena uporaba duševnih in telesnih močij v naš prid in v prid našemu bližnjemu. Tu moram nekaj vplesti: raba duševnih močij, prepričan sem, da to lahko povem v leedskem rokodelskem društvu brez skrbi, tisti, ki delujejo s svojimi duševnimi močmi in napenjajo možgane, ti so res delavci. Morebiti niso nikoli vihteli sekire, morebiti niso nikoli vidili parnega stroja, morebiti niso nikoli kopali; vendar trdim, da so pravi delavci,

vredni tega imena. Toda to pustimo, to bom le še omenil pozneje uporabljajoč to stvar za naš predmet. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. januarja.

(Občni zbor kat. polit. društva v Ljubljani) vršil se je sinoči v prostorih kat. družbe. Predsednik kanonik Klun je v daljšem nagovoru pojasnjeval politične razmere v Avstriji in posebe v slovenski domovini. Naštevaje vzroke, zakaj so on in njegovi tovariši ostali v konservativnem klubu; zakaj in doklej hočejo v tej zvezi vstrajati tudi v prihodnje. Ta govor objavimo v celoti. Za tem sta tajnik dr. Gregorič in blagajnik g. Iv. Peterca poročata o društvenem delovanju in denarnem stanju. Tudi poročilo tajnika dr. Gregoriča objavimo v celoti. Nato se je vršila volitev odbora, pri kateri so bili izvoljeni gg.: dr. V. Gregorič, A. Kalan, K. Klun, dr. J. Ev. Krek, dr. Fr. Papež, Fr. Povše, L. Ravnikar, dr. J. Sušteršič, Feliks Stegnar, dr. Ign. Žitnik; za odbornika namestnika gg.: Ant. Belec in dr. J. Janežič; za pregledovalca računov gg. Jos. Pichler in Ant. Zupančič.

(Slovenci na Kočevskem.) S Kočevskega. Lepa čednost je potrpežljivost, katere se brez dvoma med Slovenci v narodnem oziru preobilo nahaja. Le pogledimo, kjerkoli se pest Nemcev, ali ponemčenih Slovencev nahaja, zahtevajo odločno nemške šole; se zna, da se jim hitro postreže, ako pa ne, sliši se celo iz rajha cvilenje o zatiranju Nemcev. Ves drugačen je pa Slovenec. Le pogledimo nekoliko v kočevsko deželico. Vse je tiho. Vi gospodje v Ljubljani, bi kmalu ne znali, da se tu kak Slovenec nahaja, a precej mnogo jih je. Pogledimo mesto Kočevje. Od kar se tam premog koplje, naselilo se je tje mnogo slovenskih premogokopov z družinami, kako je pa z njih deco? Te li kaj skrbi za poduk v maternem jeziku. Mesto Kočevje, kamor spadajo te družine, pozidalo si je krasno ljudsko šolo, kjer pa za Slovence ni nikakega prostora. Družbi, ki je lastnik premogokopa je to tudi deveta briga, saj le gleda, da se Slovenec potuje. Naj se še par let čaka in otroci teh slovenskih družin bodo pravi Germanje postali, ki ne bodo hoteli celo z lastnimi starši v svojem jeziku govoriti. Kaj je pa s Smuko, ki je bila že večkrat na dnevnem redu? Skoraj polovica posestnikov je Slovencev. Je-li tudi taka v šoli. V šoli, katero je postavil, ali prav za prav pomagal postaviti pruski framasonski, nemški šulferajn, ne sliši niti besede slovenske. Otroci se tu odtujujejo maternemu jeziku, in kmalu bode tako, da se ne bodo otroci in starši razumeli. Se zna, da šola ne more drugačno biti, ker se nastavlja le s takimi učitelji, ki niti besede slovenske ne znajo, ali pa nočejo znati. Kočevjarji, katerim ne diši poljedelstvo, izseljujejo se pridno v Ameriko in krotki blagi Slovenec pomaga, da se jim ne krči število v domovini. Gospodje, ki imate oblast v šolskih razmerah, izdramite se vendar enkrat.

(Vspored slavnostne besede v Marijanišču) dne 24. januarja t. l. ob 5. uri zvečer: 1. Kleiber: „Slavnostna ouvertura“. Svira vojaška godba. 2. Pozdrav. Nagovor gojenca-gimnazijca. 3. Abt: „Milo zvonjenje“. Zbor dečkov-gojencev. 4. Meyerbeer: „Krönungsmarsch“, na glasoviru in harmoniju gg. p. Hugolin Sattner in Fr. Ferjančič. 5. M. S. Purschke: „Dank der Waisenknaben“. Deklamuje gojenec. 6. Komzak: „Lustiges Marschpotpourri“. Svira vojaška godba. 7. Tekmovanje mesecev. Spev igr, zl. Pursche-Schweninger, z deklamacijami, spremljevanjem glasovira, harmonija in malih glasbenih orodij. Zbor gojencev. 8. Živa slika. 9. Haydn: Cesarska pesem. Vstopnina: Sedeži prvih vrst 60 kr., sedeži drugih vrst 40 kr., vstopnice 20 kr.

(Slovensko gledališče.) Včerašnja predstava igrokaza „Fužinar“ na korist režiserju in igralcu g. Jos. Aniču je bila jedna najboljših, katere so se predstavljale v letošnji sezoni, dasi moramo priznati, da so bile preje nekatere vloge v spretnejših rokah. Beneficijanta je takoj ob prvem nastopu občinstvo živahno pozdravljalo ter mu tudi po posameznih dejanjih izražalo glasno pohvalo, katero je v polni meri zaslužil za svojo premišljeno in povsem značajno igro v glavni vlogi fužinarja Derblaya; odlikovan je bil z lepim vencem. V obče bi njegovo igro smeli imenovati dovršeno, ko bi gospod v trenutkih duševnega boja in razburjenosti izgovarjal besede malo razločneje. Gospica Slavčeva je v

težavni vlogi ponosne Claire zopet pokazala veliko marljivost in lepo nadarjenost ter mnogo pripomogla k lepemu vspehu sinočnje predstave. Ostali so bili več ali manj na svojih mestih. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

(Pevski večer „Glasbene Matice“), katerega je v soboto priredil pevski zbor „Glasbene Matice“, je v vsakem obziru uspel kar najsijajnejše. Zelo odličnega občinstva je bilo okrog šest sto, tako da so bili veliki prostori na starem strelišči premajhni. Večer je bil sicer v prvi vrsti namenjen zabavi, toda pevske točke so bile tako izbrane in so se tako proizvajale, da je občinstvo imelo tudi dokaj umetniškega užitka. Zato se je prvi del večera po vsej pravici imenoval koncert. Vodil ga je z znane duhovitostjo in spretnostjo koncertni vodja „Glasbene Matice“ g. M. Hubad. Deloma so se ponavljale točke iz prejšnjih koncertov, kakor Rubinsteinovo „Jutro“ (toda ne z orkestrom ampak s klavirjem), Bendlova „Tatranska vijolica“ in Dvořakovi ženski dvospevi. O teh skladbah smo svoj čas obsirno poročali. Kakor nas pa „Glasbena Matica“ pri vsakem koncertu preseneti s kako posebno novostjo, tako tudi ta večer ni bil brez značilne posebnosti. K tej prištevamo sešodno, da sta se prvič v širše občinstvo uvedli dve novislovenski skladbi, namreč P. Hugolin „Za dom med bojni grom!“ in J. Aljažev zbor „Občutki“. O prvem zboru smo poročali, ko smo letošnje muzikalije „Glasbene Matice“ ocenjevali. Pri drugem zboru, katerega je pel žal le kvintet, nas je navdajalo neizrečeno veselje pred vsem zato, ker smo spoznali, da smo dobili v gospodu župniku Aljažu novega znamenitega skladatelja. „Občutke“ prištevamo lahko med najboljše slovenske zборе. Skladba ni navadna popevka, ampak ima po sodbi večjih muzikov mnogo absolutne muzikalistične vrednosti. Odlikuje jo krasna melodioznost, zdrav muzikalistični duh, prava originalnost in določno jasna, lepa oblika. Velikega učinka je zaradi krasne melodije sešodno bariton solo. Gospodu župniku iskreno čestitamo na tem njegovem uspehu in želimo, da slavna „Glasbena Matica“ skoraj izda to zares lepo skladbo. — O zabavnem delu večera poročamo samo toliko, da je bila splošna sodba ta, da že davno ni bilo toliko dobre volje in zabave. Gmotni uspeh je bil tako ugoden, da se bode nepričakovano visoka vsota kot čisti dohodek poklonila društvu za glasbeni dom.

(Umrli je) dne 14. t. m. pri Sv. Martinu na Paki pri svojih stariših duhovnik g. Martin Pirtovšek v 26. letu. Posvečen je bil lani, a ni mogel vsled bolehnosti nastopiti nobene službe.

(Božičnica v Šiški.) Preteklo soboto ob 2. uri popoldne napravila je že tretji pot blaga gospa Ana Juvančičeva šolski mladini veliko veselja. Ob določeni uri zbrala se je šolska mladina v tretjem razredu, kjer se je prepevala pesem za pesmijo. Potem je sledila razdelitev obleke, obuval, jedil in družih šolskih potrebščin. Obdarovano je bilo do 170 otrok. Veliko veselje je seveda vladalo med otroci. Ko so odpeli še cesarsko pesem, razšli so se veselega in hvaležnega srca proti domu. Ob tej priliki pokazala je blaga gospa, da jo diči vztrajnost in železna volja, doseči svoj blagi namen. Ona se ni ustrašila potov ne truda, nabirati za ubogo mladino milih darov. Blagi gospej najsrčnejša zahvala na njeni požrtvovalnosti!

(Iz Vrem), 19. jan. Sneg je zginil, burja je ponehala in prav spomladansko solnce nam te dni sije. Le jeden noče zginiti iz naših krajev, ki bi se ga vsi radi znebili in ta je naš — naš nadučitelj. — Slavni občinski svet vremsko-britovski imenoval je č. g. Ivana Škerjanc, župnika, ustanovitelja in predsednika kmetijske podružnice itd. v Vremah v priznanje njegovih izvanrednih zaslug za občino in faro, v svoji seji 17. prosinca 1895. l. svojim častnim občanom. Častna diploma se mu je izročila 19. t. m., zato se izrazi slavnemu županstvu očitna zahvala. — To leto obhajamo tukaj 500letnico ustanovitve vremske duhovnije.

(Iz celovške škofije.) Č. g. Iv. Strieder, provizor v Fresah, je postal župnik na sedanjem mestu, č. g. Fr. Buben, provizor v Preblju, župnik v Pölingu v labudski dolini, č. g. J. Riedl, župnik v Iršnu župnik v Šmihelu pri Volšberku. — Č. g. J. Plešivčnik, dekan v Beljaku, je imenovan kn. šk.

komisarjem na beljaški gimnaziji. — Umrli je dne 15. t. m. v. gospod Ferd. Pucher, vpokojeni župnik in dekan, kn. šk. duh. svetovalec itd. v Treflingu blizu St. Vida, star 77 let. Porodil se je dne 16ega julija 1818. v Dobrlivasi. N. p. v m.

(Koroške novice.) Poroča se nam: Nemško-nacionalne „Kärntner Nachrichten“, glasilo koroških notarjev in odvetnikov, izhajale so prej vsako soboto, od novega leta sem pa dvakrat na teden. Izdaja in vreduje jih pa čistokrvni German Otto Ambroschitsch! — V Trbižu zadušile so se 9. januarja tri mlade laške delavke, stare 22 in 23 let. Zvečer so prezgodaj zaprle vrata pri peči. — „Kärnt. Ztg.“ objavlja v št. 12 te-le številke: V župniji Ausserteuchen na Zgornjem Koroškem je bilo rojenih v zadnjih 5 letih 24, od teh 21 nezakonskih (t. j. 86%), v Innerteuchen pa 41, od teh le 4 zakonski, tedaj 90%, nezakonskih! — V Šmartnu na Tholici se je dne 9. jan. zadušil v snegu posestnik Goričnik. Spravljal je sneg s strehe; padel pa tako nesrečno v sneg, da si ni mogel opomoči. — Blizu Predila je zasul plaz dva moža, ko sta šla po vode. Obadva sta bila, ko so ju našli, mrtva. — V Malem-Orknem je pogorela 13. t. m. neka hiša. Zgorel je tudi posestnik, ki je hotel dobiti še nekoliko obleke iz hiše, pa se sam ni mogel več rešiti.

(Iz Celovca) dne 18. t. m.: V božičnih praznikih od 18. dec. do 1. jan. je bilo oddanih pri tukajšnji c. kr. pošti 17038 komadov pri vozni pošti, pisem pa 280.500 od tega zadnje tri dni 102000. Na poštinih nakaznicah se je oddalo 140.472 gld., pri poštini hranilnici je bilo prometa 160.164 gld. — Nemško nacionalni „Volksverein“ ima due 19. t. m. shod v Železni Kaplji, dne 20ega januarja pa v Sinčivasi. Oba shoda sta naperjena zoper Slovence.

(Prememba v lastništvo prednjega preje Jale-novega posestva.) Gospod Ad. Hauptmann, tovarnar, prodal je na vogalu Sv. Petra in Resljeve ceste ležeče preje Jalenovo posestvo, katero je bil kupil od ljubljanske občine, gospej vdovi dr. pl. Schreyjevi. Kakor se nam javlja, zgradila bo gospa na tem prostoru prav lepo palačo.

(Iz Prage.) V soboto zvečer je nenadoma umrla hči dr. L. Riegerjeva, omožena Červinkova. Pokojnica je znana v češkem slovstvu kot pisateljica in pesnikinja. Zadnji čas se je bavila z životo-pisom Fr. Palackega. Za očeta dr. Riegra je ta smrt hud udarec, ker je izgubil s tem blago hčer, ki mu je bila v podporo na stara leta.

(Samomorilka.) V Ručetnivasi v črnómeljki fari je služila Marija Rom še-le 19 let stara. Dne 18. t. m. je šla ven iz hiše, kje je služila, k jami, kjer je bila voda za napajanje živine. Voda pa je bila zamrznjena, in tako je prebila led, čevlje pa pustila zunaj vode, in se je vtopila v vodi. Našli so jo še-le v petek dopoldne. Vzrok samomoru je baje, kakor je sama rekla: „Ne bote me sekirali ne, zdaj me zadnjikrat vidite“. Toda vzrok samomora je kje drugje, kot v „sekiranju“. Saj bi bila šla lahko domov k starišem, ako bi ji ne bilo všeč pri tem gospodarju. Pravi vzrok se bode morda zvedel, ko bode komisija izvršila svoje delo. To je v kratkem času že drugi samomor. Je-li to samo slučaj ali kazen božja. Posebno se nam to čudno zdi, ker se je to zgodilo med onimi farani, ki so v vsem poštenu in vzgledni kristijani.

(Razpisana) je služba nadučitelja na trirazrednici na Jesenicah. Prošnjo je vložiti do 2. februvaria okr. šolskemu svetu v Radovljici.

Društva.

(Slov. katol. delavsko društvo) je imelo včeraj svoj občni zbor. O delovanju društva je poročal zapisnikar J. Gostinčar. Društvo se je ustanovilo dne 22. jul. 1894. Do konca leta je vstopilo 817 rednih in 82 podpornih udov. Društvenih shodov je bilo 21, jeden javni shod in lepo božič-nico. Iz blagajnikovega poročila posnemamo to le. Dohodkov je imelo društvo 1385 gld. 50 kr.: stroškov pa 595 gld. 2 kr.; pohištvo in tiskovine so mnogo pobrale. S 1. febr. se prične redna podpora. Izvenredne podpore se je dozdaj izdalo 22 gld. 40 kr. — Novcizvoljeni odbor se je tako-le sestavil: J. Trtnik, predsednik, A. Pele, podpredsednik; J. Gostinčar, zapisnikar, J. Rakovec, blagajnik. Pri občnem zboru navzočih nad 300 udov je z veseljem vsprejelo poročilo o lepem razvoju svojega društva z željo, ki

jo izražamo tudi mi, naj mu Bog i v prihodnje da svojega blagoslova v duševni in telesni prid delav-skega stanu.

Narodno gospodarstvo.

Spremenite lovski zakon kmetu v korist!

Z ozirom na to, da bode deželni zbor kmalu se začel posvetovati o novem lovskem zakonu, so mnoge kmetijske podružnice izročile deželnemu zboru posebno prošnjo, katero je podpisalo na stotine kmetovalcev, ki živo občutijo strašno breme, katero jim nalaga sedaj veljavni zakon od leta 1889. To prošnjo približno objavimo. Za danes nekaj besed o tej stvari.

Visokim gospodom se ni nikoli smilil ubogi kmet. Da se le njim dobro godi, da se le zamorejo sami izvrstno zabavati, da le dobé večkrat dobro dišeče divjačine na mizo, za vse to mora biti pred vsem preskrbljeno. Ubogi kmet pa trpi, jokaj krvave solze, valjaj se žalosti po tleh, ko vidi uničen sad svojega večletnega prizadevanja in truda! Ako uide tvojemu pastirju mršava kravica za par metrov daleč v graščakov gozd, takoj ti jo logar odžene in ti moraš plačati kazen ter imaš še veliko potov. Ako zaloti graščak v svojem gozdu kozo revnega kočarja, kateri dobiva od nje potrebnega redilnega mleka zase in za svoje otroke, takoj ti jo ustrelji in revež bode morebiti še zaprt. Ako pa pride iz graščakovega gozda cela čreda srn in ti popase travnik, uniči celo njivo, obdrgne tvoj smrekov nasad, gorje ti, če bi se le s krepelcem zadel srne in jo nekoliko ranil. Takoj bodeš skušal, kakšen ričet kuha ječar pri okrajni sodniji. Pojdi zahtevati odškodnino! Imel bodeš pota, imel mnogo stroškov, slednjič pa še zasmeš. Komisija bode izrekla, ti nisi njive, ti nisi drevesca, ti nisi gozdnih nasadov tako zavaroval, kakor bi jih lahko, kakor jih je morebiti tvoj bogati sosed, zatorej ne dobiš nič, hodi, od koder si prišel; ne, ostani, plačaj še poprej 30 gld. za komisijske stroške, da bodeš vedel v prihodnje nadlegovati blagorodnega gospoda s tožbami. O gorje tebi, ubogi kmet, gorje!

„Slovenec“ je v tej zimi poročal o nezmernih škodah, katere je naredil zajec pri sadnem drevju. Naj tudi jaz navedem slučaj. Neki mladenič, izšolan na kmetijski šoli na Grmu, naredil si je drevesnico, v kateri je cepil 2000 drevesec. Drevesnice ni zgradil, ker za to ni imel denarja, kajti ograja stane. Celo posestvo očetovo ne daje toliko uradno cenjenega čistega dobička, kolikor bi stala ograja za dotično drevesnico. Da bi pa vendar obvaroval drevesca pred zajčjim zobom, jih namaže, kakor je učil vodja kmetijske šole na Grmu, g. Rihard Dolenc, priznan veščak v sadjarstvu. Toda vkljub temu pridejo zajci, katerih je v dotični občini legijon, v teku nekaterih nočij meseca decembra 1894 ogledajo čez 1000, beri tisoč drevesec. Vršički so bili kakor postrizeni, pa tudi spodaj je bila lubad vsa oglojena. Clovek bi se kar zjokal, ko bi kaj pomagalo. Dotičnik je škodo takoj naznanil okrajnemu glavarstvu, katero pa na to še ničesar ni ukrenilo. Koliko bi bilo posestvo vredno, recimo čez dvajset let, ko bi bilo na njem 1000 odraslih drevesec! Pa rekel bode kdo, naj pa nova drevesca cepi! Kdo bi ne izgubil veselja pri taci okoliščinah? Pred letom mu je bilo 500, letos zopet 1000. Naj ima kdo še tako veselje za sadjarstvo, tako bridke skušnje mu morajo vzeti sleherno veselje!

Drugi vzgled: V ravno tisti občini je pomladi zajec vničil pri 22 kmetih 8600 zeljnatih sadik ali presajenega kapusa. Od družih niso številke znane. Nekateri so imeli kar po pol zelnika uničenega. Kmetu je zelje vsakdanja jed, kakor gospodi juha in meso. Vzemi mu zelje in gospodinja ne bode vedela, kaj na mizo postaviti. Da celo po dvakrat na dan po nekod kmečki ljudje jedo zelje. Ker so dotični radi škodljivih zajcev mnogo manj zelja pridelali, bodo trpeli pomanjkanje ali bodo pa morali jedila kupovati.

Pa ki se pritožili, bodeš rekel. „Z gospodom ni dobro črešenj zobati“ pravi znan pregovor. Neučnemu kmetu niso tako znani zakoni, kakor kacemu jezičnemu doktorju, zatoraj prav lahko propade. Tega se boji, zatoraj rajše ne toži. Lovski zakon je pa še posebno zavito sestavljen. § 7. sedanega lov-

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

skega zakona določuje, da mora oškodovanec škodo pri okrajnem glavarstvu najmanj v 14 dneh, ko je škodo opazil, naznaniti, sicer izgubi pravico do odškodnine. Kmet, ki se rad ne pravda, naznani škodo najpoprej zakupniku lova zanašajoč se na njegovo poštenje. Toda ta z odgovorom nalašč čaka, da preteče 14 dni, potem mu pa sporoči, naj toži. Navedem samo jeden vzgled. Nekemu posestniku, ki je ob enem cerkvenik pri neki podružnici, obje zajec precej drevesc. Mož naznani mogočnemu gospodu škodo in prosi odškodnine. Za blagor slovenskega naroda vneti gospod mu pa 14 dni nič ne odgovori, potem mu pa odpiše: Če je kaj škode, me pa tožite. Cerkenik gre na to več ur daleč k okrajnemu glavarju. Ta mu pa reče: „Vi ste čas zamudili“. In res je bil čas zamudil, pa le zavoljo tega, ker mu zakupnik lova ni hotel pred 14 dnevi odgovoriti, cerkvenik je pa menil, da mu bode tak velemož v svoji poštenosti škodo povrnil brez vsake tožbe; pa se je zmotil. Ako „prvaki slovenskih narodnjakov“ tako z ubogim kmetom ravna, kaj naj pričakujemo od drugih!

Gospodje poslanci, katere vas je slovenska mati rodila, katere je kmečki oče v potu svojega obraza izredil, imejte vendar usmiljenje z ubogim kmetom, obvarujte ga pred pogrešno divjačino! Prenaredite vendar za Boga načrt lovskega zakona tako, da bode ugajal kmečkim koristim! Ako ste v resnici prijatelji naroda, morate to storiti. „Ne ljubite z besedo, ampak z dejanji!“

Telegrami.

Kriza na Franooskem.

Pariz, 20. januarja. Bourgeois je danes se pogajal z raznimi političnimi osobami in bode jutri zjutraj ob devetih poročal predsedniku republike o vspehih svojih prizadevanj. Posvetoval se je mej drugim z Hanoteauxom, Poincaréom in Leyguesom, na katerih sodelovanje poklada posebno važnost. Posvetoval se je z njimi o vseh načelih občne politike. Sestaviti misli odločno strankarsko ministerstvo.

Pariz, 21. januarja. Novo ministerstvo bode baje tako-le sestavljeno: Bourgeois predsedstvo in notranje stvari, Cavaignac vojno, admiral Humann mornarico, Doumer trgovino, Peytral javna dela, Jullier pravosodje, Verninac poljedelstvo, Leygues nauk, Poincaré finance, Hanoteaux vnanje stvari. Delajo se prizadevanja, da Decasse obdrži ministerstvo kolonij.

Dunaj, 21. januarja. Cesar je zjutraj semkaj prišel.

Opava, 20. januarja. Hčerka baronovke Seefried, pravnujinja cesarjeva, je večeraj umrla.

Budimpešta, 21. januarja. Zbornica je z 207 proti 146 glasom izvolila Szilagyija predsednikom in z 214 proti 152 glasom Berzewiczja podpredsednikom.

Budimpešta, 21. januarja. Cesar je zvečer mej burnimi eljen-klici odpotoval na Dunaj. Na kolodvor so prišli Banffy z vsemi ministri in načelniki oblastev.

Budimpešta, 21. januarja. Državni tajnik v učnem ministerstvu Pulszky je na lastno prošnjo odpuščen iz službe z najvišjim priznanjem.

Peterburg, 21. januarja. „Praviteljstveni Vestnik“ objavlja imenovanje kneza Lobanova veleposlanikom na Dunaju.

Hieroshima, 20. januarja. Dne 17ega t. m. je bil severovzhodno od Haičenga od jutra do večera boj mej Japonci in Kitajci. Ko je solnce zahajalo, so Japonci Kitajce nazaj pognali. Japonci imajo jednega mrtvega in 40 ranjenih.

Masava, 21. januarja. General Barattieri je prišel v Saganeiti in odide z večjim delam čet v Asmaro. V Atbari je mir.

Umrli so:

19. januarja. Anton Kolnik, posestnik, 64 let, Hrenove ulice 9, comotio cerebri.

V bolnišnici:

18. januarja. Valentin Uzar, gostač, 60 let, kronični alkoholizem. — Marija Renko, gostija, 85 let, katar v črevih.

Tuji.

18. januarja.

Pri **Stonu**: dr. Reif, Schulhof, Waller, Liharzik, Matzak, Weiss, Plau z Dunaja. — Černy, Desemy iz Prage. — Majdiš iz Kranja. — Gavrilovič iz Petrinje. — Reichel iz Celovea.

Pri **Maliču**: Leyrer, Wiener, Herzog, Eckstein, Vary, Kohn, Freudenthal, Klein z Dunaja. — Gruntar iz Ribnice. — Higersperger iz Celja.

Pri **bavarskem dvoru**: Majdiš iz Domžal.

Pri **južnem kolodvoru**: Janez in Angela Cimermann iz Ptuja.

Pri **avstrijskem caru**: V. Jan iz Sp. Gorij.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. zjut.	740.2	0.0	brezv.	megla	
19. 2. u. pop.	740.0	0.8			0.00
9. u. zveč.	740.5	-2.8	sl. vzh.	"	
7. u. zjut.	738.6	-2.8	brezv.	oblačno	0.50
20. 2. u. pop.	737.5	-4.0	zm. jug	"	dež
9. u. zveč.	737.2	-4.4	"	"	

Srednja temperatura obeh dni -2.0° in -1.9°, oziroma ravno in za 3.9° nad normalom.

Mlad mož organist

želi nastopiti službo organista in mežnarja v kaki mali župniji. Zna opravljati tudi poljska dela.

Več pové upravništvo tega lista.

54 3-2

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, skaženem želodcu, pomankanju slasti do jedij.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri 569 12

Ubaldu pl. Trnkóczy - ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

St. 27198.

Dijaške ustanove.

31 3-3

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni ste dve mesti Jernej Sallocher-jevih ustanov po 50 gld. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo dijaki ljubljanskega gimnazija, ki so rojeni na Kranjskem ter so ubogi, lepega vedenja in pa pridni.

Prošnje, opravljene z dokazili o rojstvu na Kranjskem, o uboštvu, o vedenju in o napredovanju v učenju vložiti je do konca t. m. pri predstojnem gimnazijskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

2. dan januarja 1895.

ZAHVALA.

Vsem, ki so se v tako mnogobrojnem številu udeležili pogreba našega nepozabnega strija, gospoda

Josipa Juvana p. d. Medičarja

fjakarja in posestnika

zlasti še prečastiti duhovščini, cenj. stanovskim sodrugom pokojnikovim in darovalcem krasnih vencev izrekamo najtoplejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 21. januarja 1895.

62 1-1

Žalujoči ostali.

Primerno družinsko ali prijateljsko darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski liker

iz planinskih zelišč

J. Klauer - ja,

trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljuje. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu J. Klauerju - u, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših špekulacijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah.

616 25-23

Dunajska borza.

Dne 21. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 " 45 "
Avstrijska zlata renta 4%	125 " 95 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 45 "
Ogerska zlata renta 4%	124 " 15 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 80 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1054 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	408 " 50 "
London vista	124 " 65 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 10 "
20 mark	12 " 20 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 90 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 84 "

Dne 19. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 20 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	131 " — "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 75 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " — "
Prioritetne obveznice državne železnice	226 " — "
" južne železnice 3%	169 " 25 "
" južne železnice 5%	130 " 25 "
" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 10 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 25 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Ljubljanske srečke	25 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	182 " 50 "
Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v.	3480 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	538 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " — "
Montanska družba avstr. plan.	95 " 20 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	178 " — "
Papirnih rubljev 100	133 " 37 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri prebanjih, pri izkrebanju najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: Andrej Kalan.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.